

ECHO ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV
verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Estelle Ceulemans • Hoogstraat 42 • 1000 BRUSSEL
Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 02, februari 2013

■ Economie

De index – of hoe zichzelf in
de voet te schieten

■ Ondernemingen

Arbeidsomstandigheden in
België moeten beter
Afbraak van de werkgelegenheid

■ Sociaal beleid

Sociale cohesie in België gaat niet achteruit

■ Sociale ombuds

HEMA veroordeeld voor hoofddoekenverbod

■ Echo regio Brussel

Nieuw beheerscontract Actiris

■ Echo regio Vlaanderen

Nieuw kader voor loopbaanbegeleiding
Strategische overheidssteun hervormd

■ Echo regio Wallonië

Regionale elektriciteitsmarkt:
oprichten van een consumentenraad

■ Europa

Als we nu eens de automatische
indexering in heel Europa invoerden?

■ Internationale relaties

Kwalitatieve verandering door
nieuwe vormingsmethode

Sociaal-economische barometer 2013 haalt besparingsdogma's onderuit

Onze Sociaal-economische barometer, een bevattelijk zakboekje met kerncijfers van onze economie en samenleving, toont aan dat de blinde bezuinigingen economisch contraproductief zijn en sociaal dramatisch. Een echt relanceplan is dringend nodig.

De objectieve gegevens die we verzamelden in onze Sociaal-economische barometer 2013 tonen zwart op wit aan dat dringend komaf gemaakt moet worden met de blinde besparingsmaatregelen en de aanslagen op de koopkracht. Onze regering heeft de werkloosheidsuitkeringen verlaagd en een systeem ingevoerd waarbij de uitkeringen nog sneller dalen in de tijd, ze heeft de lonen voor minstens twee jaar bevroren, heeft eenzijdig de indexkorf herzien en zo de koopkracht van de gewone man/vrouw verlaagd, en wil nu ook het arbeidsrecht wijzigen om een nog grotere flexibiliteit in te voeren. Nochtans tonen alle indicatoren aan dat dergelijke maatregelen sociaal nefast en economisch contraproductief zijn. En nu de economische groeivoorzichten voor 2013 weinig beterschap beloven, is het meer dan ooit tijd om maatregelen te nemen die werkgelegenheid creëren en de economie opnieuw aanzwengelen.

Elk jaar is de publicatie van relevante statistische gegevens een belangrijke oefening voor een hele reeks instellingen en organisaties. Het ABVV ontsnapt niet aan die regel en de publicatie van zijn sociaal-economische barometer blijft een scharniermoment. Want meer dan ooit bevestigen de cijfergegevens de standpunten die het ABVV sinds vijf jaar inneemt, sinds het begin van de crisis dus. Het is hoog tijd om te reageren om uit het economisch moeras te geraken waarin de financiële crisis ons gestort heeft. Maar daarvoor moet wel een bocht van 180 graden genomen worden.

Een echte relance is enkel mogelijk met een op vraag berust beleid, dat versterkt wordt door een rechtvaardigere verdeling van de inkomsten via de fiscaliteit. De lonen moeten hun oorspronkelijke bedoeling terugkrijgen: zorgen voor een waardig leven en bestaanszekerheid voor de werknemers en niet zo hoog mogelijke winsten produceren. De staat moet zijn positie opnieuw innemen en zijn rol opnieuw spelen: borg staan voor het algemeen belang, de markt reguleren, de rijkdom herverdelen, de meest kwetsbaren beschermen en investeren om te voorzien in de noden van de bevolking en om de tekortkomingen – of misbruiken – van de markt te compenseren.

De cijfers in onze barometer, afkomstig van erkende en onbetwiste instellingen, gaan in tegen de stroom van het eenheidsdenken waarmee we dag na dag geconfronteerd worden, zelfs al duiken er meer en meer dissidente stemmen op.

De barometer van het ABVV vind je op www.abvv.be/brochures en kan ook in papieren versie besteld worden.

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden?
[T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en français www.fgtb.be/publications

Leerstoel ABVV aan ULB

In 2013 zet het ABVV de samenwerking met de Université Libre de Bruxelles voort in het kader van een leerstoel over de "Economische en sociale uitdagingen".

Dit jaar is het de Franse professor René MOURIAUX die een lessencyclus zal geven rond het thema:

«Radiografie en toekomst van het syndicalisme in de 21e eeuw – Actualiteit en voorwaarden voor vakbondsonafhankelijkheid»

De openingsles vindt plaats op donderdag 7 maart 2013 om 18 uur in de Salle Dupréel (Institut de sociologie, gebouw S, Johannalaan 44, 1050 Brussel).

De daaropvolgende lessen vinden steeds plaats van 18 tot 20 uur op de campus Solbosch, gebouw H, auditorium 2215:

11 maart: Economische, sociologische, politieke en ideologische oorzaken van de huidige syndicale onmacht.

12 maart: De strategie van werkgevers en overheid: integreren.

13 maart: De pansyndicalistische, leninistische en sociaal-democratische modellen overstijgen om te bouwen aan de gelijkheid vakbond/partij.

14 maart: Een syndicaal project voor de 21e eeuw, liberaal noch populistisch: antrope-ecologie, andersglobalisme, zelf-beheer.

15 maart: Afstemmen van hervormingen en visies op hervorming.

Deze lessen zijn openbaar en staan open voor alle geïnteresseerden.

ECONOMIE

De index - of hoe zichzelf in de voet te schieten

Ieder jaar publiceert de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) een 'loonrapport' waarin ze de laatste evoluties op vlak van loonvorming bespreekt. Dit jaar had de IAO speciale aandacht voor de evolutie van reële lonen in verschillende landen. De reële stijging van een loon is dat deel van je loonsverhoging dat overblijft na aftrek van de inflatie. De IAO merkt op dat de reële loonsstijgingen steeds meer achteroplopen op de productiviteitsstijgingen van de economie, ook in België.

Met andere woorden: onze economie produceert steeds meer, maar de vruchten (de winsten) van die productie worden steeds onevenwichtiger verdeeld tussen kapitaal en arbeid.

Groeiende inkomensongelijkheid

Die evolutie heeft ongunstige gevolgen. De IAO stelt vast dat in vele landen het arbeidsaandeel in het nationaal inkomen daalde, waardoor het consumptieniveau werd aangetast en de inkomensongelijkheid peilsnel steeg. De groeiende inkomensongelijkheid speelde op haar beurt een cruciale rol in het ontstaan van de economische crisis.

België kampt ook met een dergelijk effect, maar slechts in beperkte mate. Door de automatische indexatie van de lonen hebben de reële lonen – in vergelijking met onze buurlanden – slechts in beperkte mate de rol moeten lossen met de productiviteitsstijgingen (zie p.12 van de brochure Sociaal-economische barometer 2013). Onze automatische stabilisatoren, met als belangrijkste component de automatische indexering, hebben ervoor gezorgd dat onze binnenlandse vraag heeft standgehouden tijdens de crisis. Bovendien is – volgens de OESO – onze inkomensongelijkheid de voorbije 25 jaar slechts in beperkte mate toegenomen. Of we dat een grote prestatie kunnen noemen, is nog maar de vraag. Zou het omgekeerde niet waar moeten zijn?

Indexmanipulatie

De Federale regering is er ondertussen, onder druk vanuit Europa, van overtuigd geraakt dat het systeem van automatische indexering

ons enkel opzadelt met te hoge loonkosten. De 'competitiviteit' van de bedrijven zou onherroepelijk worden aangetast. De regering heeft daarop in de afgelopen maanden eenzijdig ingegrepen door naast een loonstop af te kondigen, ook een hervorming van de indexkorf door te voeren. Een aanpassing in de berekeningswijze van verschillende producten, zonder inhoudelijke consultatie van de sociale partners, remt nu de automatische indexatie af. Door de solden in rekening te nemen en een nieuwe berekeningsmethode voor de huisbrandolie toe te passen, zal een gemiddelde werknemer in eerste instantie bruto 90 euro per jaar verliezen, ongeveer 0,25% van het jaarlijks loon. Volgens de regering gaat de hervorming van de indexkorf niet ver genoeg. Door de berekening van het indexcijfer voor gas en elektriciteit aan te passen, wil ze de inflatie nog verder afremmen. In welke mate het nieuwe indexcijfer nog representatief blijft voor het prijsverloop van de reële gezinsuitgaven is een vraag die onbeantwoord blijft.

Race to the bottom

Er is echter, naast het probleem van de representativiteit, ook een macro-economisch probleem. Snijden in de lonen tijdens een economische recessie is waanzin. De binnenlandse consumptie die verloren gaat door een verlaging van de lonen, zou in principe gecompenseerd moeten worden met groeiende export, anders krimpt je economie. Wanneer echter in gans Europa een dergelijk beleid gevoerd wordt, boek je geen millimeter aan competitiviteitswinst. Het leidt enkel tot een 'race to the bottom' in lonen en arbeidsomstandigheden. De situatie in landen als Spanje, Griekenland of Portugal bewijst dit, evenals het loonrapport van de IAO.

Het feit dat de Belgische regering zich in dit verhaal inschrijft, getuigt zowel van een gebrek aan een economische als sociale langetermijnvisie. Het ABVV zal het belang van binnenlandse koopkracht blijven bepleiten en de rol die de index hierin speelt, blijven verdedigen.

lars.vandekeybus@abvv.be

■ ONDERNEMINGEN

Arbeidsomstandigheden in België moeten beter

Elke vijf jaar voert de Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden een enquête uit naar de arbeidsomstandigheden in heel Europa. De meest recente editie van de enquête (2010) bevat enkele markante gegevens over ons land.

Precariteit van de Belgische arbeidsmarkt

Dit is wat werknemers rapporteren over hun situatie op de arbeidsmarkt (cijfers in procenten):

- werken met een tijdelijk contract: 3.9
- hebben een laag inkomen: 33.4
- hebben een lage inzetbaarheid op de arbeidsmarkt: 32.4
- werken aan hoog ritme: 15.3
- hebben flexibele arbeidstijd: 29.5
- krijgen geen info over welzijn op het werk: 4.6
- hebben weinig collectieve inspraak: 54.9
- hebben weinig persoonlijke inspraak: 28.4

Duurzaam werk?

Op de vraag: "Denk u uw huidig werk te kunnen uitvoeren tot u 60 bent?", antwoordt ongeveer 60 procent positief, vrouwen minder dan mannen: 52,6% versus 58,1%. Het is echter moeilijk om aan te tonen dat duurzaam werk leidt tot langer kunnen werken. Dat komt door het zogenaamde "healthy workers effect": enkel actieve werknemers werden geïnterviewd, dus wie de arbeidsmarkt heeft verlaten is niet vertegenwoordigd in deze enquête.

Wat zijn de belangrijkste gezondheidsklachten?

De belangrijkste gezondheidsklachten die

werknemers in verband brengen met hun werk zijn musculoskeletale aandoeningen of klachten gerelateerd aan musculoskeletale aandoeningen (cijfers = aantal werknemers in procenten dat dit soort klachten rapporteert):

- rugklachten: 44.7
- spierklachten schouder, nek, bovenste ledematen): 41.2
- hoofdpijn: 37.8
- vermoeidheid: 34.6
- spierklachten (onderste ledematen): 27.5
- maagklachten: 15.4
- slaapproblemen: 20.8
- verwondingen: 13.4
- gehoorklachten: 9.0
- depressie/angstgevoelens: 8.7
- huidaandoeningen: 7.7
- ademhalingsproblemen: 6.4
- hartziekten: 3.8
- andere: 2.0

Nochtans heeft de Europese Commissie beslist dat er geen richtlijn rond musculoskeletale aandoeningen zal komen. In plaats daarvan zullen we het waarschijnlijk moeten doen met een "aanbeveling".

Heeft herstructurering gevolgen voor de gezondheid van werknemers?

Ruim één werknemer op drie (35,6%) zegt dat herstructureringen op het werk een invloed hebben gehad op hun gezondheid.

Van diegenen die rapporteren dat de herstructurering een gevolg heeft voor de gezondheid, zegt 3 op 4 dat die impact negatief is. Het gaat om negatieve invloed op zowel de psychische als fysieke gezondheid.

De negatieve invloed op de gezondheid is hoofdzakelijk het gevolg van de wijzigingen aan de arbeidsorganisatie die het gevolg zijn van de herstructurering.

francois.philips@abvv.be

Afbraak van de werkgelegenheid

Voor de werkgelegenheid was 2012 een rampzalig jaar. Volgens de statistieken van de FOD WASO kondigden zomaar eventjes 126 bedrijven een collectief ontslag aan: 16.707 werknemers werden hierdoor getroffen, waarvan 9.147 in het eerste kwartaal van 2012. Voor het jaar 2011 vermeldde de FOD 99 aankondigingen tot collectief ontslag waarbij 6.655 werknemers betrokken waren. In vergelijking met 2010 was dit al een verbetering: toen kondigden 106 bedrijven een verlies van 13.547 banen aan.

Ook het ABVV voerde berekeningen uit en voegde de belangrijkste faillissementen toe aan de statistieken van collectief ontslag. Het resultaat was nog erger: verlies van 7.993 banen in oktober, 2.928 in november, 2.775 in december, hetzij een verlies van 13.696 banen tijdens het laatste kwartaal van 2012. Ook het begin van 2013 is niet echt rooskleurig te noemen met een verlies van 2.477 banen. Laten we hopen dat 2013 het record van 2009, nl. een verlies van 32.249 banen opgetekend door het ABVV,

ver achter zich zal laten.

Variabele uurroosters: steeds meer flexibiliteit!

De resultaten van de federale diagnostiek over woon-werkverkeer van werknemers in bedrijven met meer dan 100 werknemers werden onlangs gepubliceerd. Ze bevestigen alleen maar de trend, namelijk dat de uurroosters bij meer dan 10.000 bedrijven - dus van meer dan 1,5 miljoen werknemers - steeds meer flexibiliteit vertonen. In ons maartnummer geven wij hierover meer details.

Uurroosters	2011	2008	2005
Vast	28,2%	30,6%	31,4%
Glijdend	30,0%	30,3%	28,6%
Ploegen	13,8%	15,5%	17,5%
Onregelmatig	18,5%	14,8%	16,4%
Andere	9,5%	8,8%	6,1%

jean-luc.struyf@abvv.be

Collectief overleg in (onder)

aannemingsverhoudingen

In mei 2012 promoveerde Jan Buelens tot doctor in de rechten met het proefschrift "Collectief overleg in (onder)aannemingsverhoudingen".

Hoewel er steeds meer beroep wordt gedaan op onderaanneming, is onze wetgeving hieraan niet aangepast. Dit leidt in heel wat sectoren tot misbruiken. Bovendien worden werknemers van (onder)aannemers vaak anders behandeld dan deze van de opdrachtgever, ook als ze op hetzelfde terrein werkzaam zijn. Jan Buelens gaat na welke oplossingen mogelijk zijn voor deze problemen.

Buelens brengt het ontstaan en de arbeidsrechtelijke aspecten van (onder)-aannemingsverhoudingen in kaart. Vervolgens onderzoekt hij of het collectief overleg is afgestemd op (onder)aannemingsverhoudingen.

Meer concreet gaat hij na op welke wijze de overlegorganen van de opdrachtgever bevoegd (kunnen) zijn voor werknemers van (onder)aannemers. In een tweede deel ontwerpt Buelens een model voor collectief overleg in (onder)-aannemingsverhoudingen.

Uiteraard is ook het ABVV een voorstander van een aangepast kader voor sociaal overleg in (onder)aannemingsverhoudingen.

In recente discussies werden eisen hierover overgemaakt aan de werkgeversvertegenwoordigers.

We hebben enkele exemplaren van het boek "Collectief overleg in (onder)aannemingsverhoudingen" voor de prijs van 75 euro. Wil je graag een exemplaar? Stuur dan een mail aan trinh.nguyen@abvv.be, concetta.carmina@abvv.be of ines.roelandt@abvv.be.

Nieuwe regeling uitzendarbeid gaat later in

Begin vorig jaar (23 januari 2012) sloten de sociale partners na moeizame onderhandelingen binnen de Nationale Arbeidsraad een principeakkoord af over de hervorming van het reglementaire en conventionele kader van uitzendarbeid. Dit principeakkoord werd verder uitgewerkt en op 17 juli werd in de NAR het advies nr. 1.807 uitgebracht met als bijlage een ontwerp van nieuwe NAR-cao. De vooropgestelde inwerkingtreding van het hervormde reglementaire en conventionele kader was 1 april 2013.

De administratie kreeg de taak om de afgesproken wijzigingen in de regelgeving om te zetten naar een wetsontwerp. Dit wetsontwerp werd op 30 november voorgelegd aan de ministerraad. Daar werd besloten om het voor advies over te maken aan de Raad van State, waarna een tweede lezing op de ministerraad dient te gebeuren.

Op 23 januari bracht de Raad van State zijn advies uit, wat noopte tot enkele aanpassingen van de tekst. Gezien de ministerraden in maart volledig zullen in beslag genomen worden door de begrotingscontrole en het ontwerp na de tweede lezing in de ministerraad nog de gebruikelijke parlementaire procedure dient door te maken, is het zo goed als zeker dat 1 april niet meer zal gehaald worden. De eigenlijke inwerkingtreding zal zich eerder rond 1 juli 2013 situeren.

■ SOCIAAL BELEID

Sociale cohesie in België gaat niet achteruit

In tegenstelling tot in veel andere landen is de ongelijkheid in ons land de laatste 25 jaar amper toegenomen. Het armoederisico stijgt echter wel, maar gelukkig kennen we een efficiënte sociale bescherming.

Armoederisico neemt toe

De armoedegraad in België ligt hoog: in 2011 moest 15,3% van onze bevolking het stellen met een inkomen onder de armoedegrens. Het armoederisico steeg met 0,6% ten opzichte van 2010 en vertoont al sinds 2005 een stijgende trend.

Nemen we de statistieken onder de loep, dan stellen we vast dat er grote verschillen bestaan. Zo lopen vrouwen meer risico op armoede dan mannen. En huurders hebben ook meer kans om in de armoede terecht te komen. Ook de leeftijd speelt een rol. Zo valt op dat zowel ouderen (66+) meer kans lopen op armoede (20,2%) als kinderen (0-15 jaar, 18,5%).

Ook tussen de socio-economische groepen bestaan grote verschillen. Vooral werklozen hebben het moeilijk: maar liefst 38% van de werklozen leeft met een inkomen onder de armoederisicogrens. De cijfers dateren bovendien van vóór de invoering van de versnelde degressiviteit in de werkloosheid (november 2012). De armoede onder werklozen zal de komende jaren dus nog toenemen.

Doordat de uitkeringen op termijn verminderd worden tot het forfaitaire minimum van 1.113 euro voor een gezinshoofd, 934 euro voor een alleenstaande en 494 euro voor een samenwonende, zakken alle werkloosheidsuitkeringen tot onder de armoededrempel van 1.000 euro per maand voor een alleenstaande, 1.500 euro voor een koppel en 2.101 euro voor een gezin met twee kinderen.

Merk op dat het interprofessioneel minimumloon van ongeveer 1.250 euro netto

niet ver boven deze armoededrempel ligt.

In Duitsland is de evolutie nog frappanter. Daar steeg de armoederisicograad voor werklozen van 62 naar 82%! Tot daar het Duitse model als te volgen voorbeeld.

Een job hebben is een goede bescherming tegen armoede, maar is toch geen garantie op een welvarend leven: 5% van de werkende Belgen leeft in armoede. Precaire contracten en toenemende flexibiliteit liggen hier aan de basis.

Efficiënte sociale bescherming

Dankzij onze sociale bescherming is de armoede bij ons, in vergelijking met andere Europese lidstaten, niet spectaculair toegenomen na de crisis. Bovendien is onze bescherming dubbel zo efficiënt georganiseerd als andere systemen.

Onze systeem beschermt niet alleen beter tegen armoede dan andere systemen, het is ook goedkoper dan in vele andere landen. Een studie van Eurostat toont aan dat België 19,3% van zijn bbp investeert in publieke sociale uitgaven (uitgaven voor ziekte, invaliditeit, ouderdom, gezin en kinderen, werkloosheid, huisvesting en sociale uitsluiting). Het Europese gemiddelde (EU 27), ligt 6 procentpunten hoger. Onze buurlanden, behalve Nederland, geven een pak meer uit: Duitsland 20,6% en Frankrijk 24,2%.

Vergelijken we met de Verenigde Staten, dan leert het OESO-rapport 'Health at a glance' ons dat een Amerikaan jaarlijks 7.960 dollar moet ophoesten voor gezondheidszorgen. Een Belg moet "slechts" 3.946 euro uitgeven. In totaal geven wij hier, voor een toegankelijke en kwaliteitsvolle gezondheidszorg voor de ganse bevolking, 10,9% van ons bbp uit. In de Verenigde Staten is dat 17,4%, voor een veel minder toegankelijke én minder kwaliteitsvolle zorg!

celien.vanmoerkeke@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

HEMA veroordeeld voor hoofddoekenverbod

Met behulp van het ABVV heeft een winkelbediende een rechtszaak wegens discriminatie gewonnen. Winkelketen HEMA is veroordeeld tot een schadevergoeding van 6 maanden loon voor het plotsklaps opleggen van een 'hoofddoekenverbod'.

Mevrouw JV was sinds 17 december 2010 met opeenvolgende interimcontracten (via uitzendkantoor Randstad) bij HEMA tewerkgesteld als winkelbediende. Haar laatste contract dateert van 16 februari en heeft als einddatum 18 februari 2011.

De mevrouw in kwestie draagt een hoofddoek en vatte haar tewerkstelling bij HEMA ook aan met een hoofddoek. Er werd haar zelfs een hoofddoek van HEMA ter beschikking gesteld.

Op 17 februari 2011 geeft de filiaalverantwoordelijke mevrouw JV de instructie om haar hoofddoek af te doen omdat er "klachten van klanten" zijn. Mevrouw JV weigert. Daarop wordt haar laatste arbeidsovereenkomst niet meer voortgezet en krijgt ze via Randstad geen nieuwe arbeidsovereenkomst meer aangeboden.

De arbeidsrechtbank van Tongeren stelt dat godsdienstvrijheid een grondrecht is maar dat het kan beperkt worden door het streven naar een vreedzame werkomgeving waarbij een **neutraliteitspolitiek** wordt

gehanteerd (vonnis 2 januari 2013).

In casu kan HEMA echter niet aantonen dat de neutraliteitspolitiek bestond op het ogenblik van de feiten, in februari 2011. Noch het uniformboekje, noch de 'ondernemingscode' maken melding van een neutraliteitsbeleid. Evenmin waren Randstad en de filiaalverantwoordelijke ervan op de hoogte. Bovendien ontving mevrouw JV een hoofddoek van HEMA ... Daarenboven werkte de betrokkene anderhalve maand in het bedrijf zonder een opmerking te krijgen. Hieruit mag besloten worden dat er in het bedrijf zelfs geen ongeschreven neutraliteitsregel bestond.

De arbeidsrechtbank heeft dan ook besloten dat HEMA zich schuldig heeft gemaakt aan directe discriminatie op basis van geloof en kent een schadevergoeding van 6 maanden loon toe.

Indien HEMA van bij het begin van de tewerkstelling een duidelijke neutraliteitspolitiek gevoerd zou hebben, zou de uitspraak wellicht anders geweest zijn.

De vordering tegen Randstad werd afgewezen omdat Randstad geen feitelijke werkgever was en dus niets te maken had met de discriminatie.

hilde.duroi@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Nieuw beheerscontract Actiris

Op 16 januari 2013 sloten het Beheerscomité van Actiris en de Brusselse regering een nieuw beheerscontract dat de opdrachten en de actiemiddelen van de Brusselse openbare dienst voor werkgelegenheid vastlegt voor de komende vijf jaar.

Actiris moet zich blijven reorganiseren om het hoofd te kunnen bieden aan de talrijke uitdagingen waarmee Brussel geconfronteerd wordt: demografische bloei, dualisering van de samenleving, leefmilieu, discriminatie, metropolisering van de economie en natuurlijk ook de werkgelegenheid.

Het eerste beheerscontract was hoofdzakelijk toegespitst op de individuele begeleiding van werkzoekenden en op de decentralisering van de dienstverlening aan het publiek. Het nieuwe contract gaat verder op de ingeslagen weg, met daarbij dit keer ook de diensten aan werkgevers, via een gerichte benadering van beroepssectoren die de werkgelegenheid stimuleren. Deze sectoren werden geïdentificeerd via het Pact voor Duurzame Stedelijke Ontwikkeling of New Deal, zoals de gewestregering dit noemt.

De evaluatie van het contract van 2006 toont dat er nood is aan een transversale

coördinatie van de diverse gespecialiseerde diensten en gedecentraliseerde kantoren. Een werkzoekende aan een job helpen, dat is tenslotte het resultaat van een interactie tussen een «keten van schakels», met inbegrip van het verzamelen van werkaanbiedingen, het begeleiden naar werk of naar vorming/opleiding, zonder te vergeten dat hierbij een goede informatica-uitrusting op zijn plaats is. Het tweede element waar het nieuwe contract een verschil moet maken is in de instrumenten nodig voor de opvolging, de evaluatie en de controle van de activiteiten. Drie prioriteiten moeten absolute voorrang krijgen: de informaticatoepassingen hervormen, de hoofdzetel installeren in een nieuw, duurzaam gebouw en een personeelsmanagement uitbouwen (een factor die geen enkele openbare dienst die naam waardig mag verwaarlozen).

Ook goed om weten: de samenwerking met de VDAB wordt uitgebouwd meer bepaald m.b.t. de intergewestelijke mobiliteit en de bevordering van de diversiteit in de Brusselse bedrijven en diensten.

eric.buysens@abvv.be

Vorming werkloosheids-reglementering op 5 maart

De vorming over de werkloosheids-reglementering die oorspronkelijk op 21 februari 2013 gepland was, is uitgesteld tot dinsdag 5 maart 2013.

Deze vorming is bedoeld voor de leden van de DSR en de juridische diensten van de centrales. Zoals gewoonlijk heeft de vorming plaats op het ABVV, Hoogstraat 42 te 1000 Brussel (zaal A, 6e verdieping).

Info en inschrijvingen bij Antonella ALFEO (antonella.alfeo@abvv.be)

Gemeenschappelijke vergaderingen van Beheerscomités

In uitvoering van het nieuwe beheerscontract hield het Beheerscomité (BC) van Actiris onlangs enkele gemeenschappelijke vergaderingen: aan de ene kant met het BC van Bruxelles-Formation en aan de andere kant met het BC van VDAB. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld om toe te zien op de correcte uitvoering van de samenwerkingsakkoorden over vorming en werkgelegenheid, gesloten tussen het Gewest, de Vlaamse Gemeenschap en de COCOF (Commission Communautaire Française of Franse Gemeenschapscommissie).

Startdag FOS-campagne Recht op Waardig Huishoudwerk

'Recht op Waardig Huishoudwerk' is het thema van de campagne die de socialistische ngo FOS samen met het ABVV dit voorjaar voert. De kick-off vindt plaats op woensdag 13 maart 2013 bij het ABVV in de Hoogstraat 42 te Brussel (zaal A).

Programma

9u: Onthaal en koffie

9u10-9u50: Rondleiding langs de educatieve materialen

9u50-10u: Welkom en introductie

10u-10u10: Campagnefilm (10 min.) gemaakt in Ecuador. Verschillende vrouwen aan het woord over de werkomstandigheden van huishoudwerk(st)ers, het belang van hun organisatie en conventie 189 en aanbeveling 102

10u10-10u40: Getuigenis van Prima OCSA, algemeen secretaris van FENATRAHOB-Bolivia, vakbond voor huishoudwerk(st)ers

10u40-11u30: Panelgesprek over het belang van het organiseren van de huishoudsector. Met Monica DE KONINCK (sp.a, Minister van Arbeid), Werner VAN HEETVELDE (AC), Karin VAN MOSSEVELDE (NVSM/vzw Thuiszorg), Prima OCSA (Fenatrahob Bolivia)

11u30-11u45: Vragen uit het publiek

11u45-11u55: Voorstelling politieke eisen

11u55-12u15: Kick-off met Caroline COPERS (Vlaams ABVV), Annuschka VANDEWALLE (fos), Bruno TOBBACK (sp.a), Paul CALLEWAERT (Socialistische Mutualiteiten), Prima OCSA (FENATRAHOB)

12u15-13u30: Receptie met broodjes

Inschrijven

campagne@fos-socsol.be

ECHO REGIO VLAANDEREN

Nieuw kader voor loopbaanbegeleiding

Vanaf 1 juli 2013 wijzigen de regels voor de Vlaamse loopbaancentra.

Krachtlijnen

Er komt een vraaggericht systeem met (elektronische) loopbaancheques. Elke werknemer kan er om de 6 jaar gebruik van maken. De aanvraag verloopt via de VDAB.

De cheque is bruikbaar in alle centra met een mandaat. Men stapt dus af van de huidige erkenning van centra, maar legt inhoudelijke voorwaarden op (kwaliteitslabel, gedragscode, registratie, persoonlijk ontwikkelingsplan). Individuele begeleiding blijft de regel, een beperkt aantal collectieve sessies wordt mogelijk.

Het totaalbudget verdubbelt naar 12 miljoen euro. De financiering per begeleiding stijgt van 1000 naar 1100 euro + een bonus van 150 euro voor kansengroepen. Intekenen op die bonus is niet verplicht en kan enkel mits bewijs van deskundigheid én het behalen van minstens 30% kansengroepen (nieuwe definitie: 50+, arbeidshandicap, kortgeschoold, allochtoon).

De eigen bijdrage van de werknemer wordt standaard 80 euro voor 8 uur begeleiding.

Een derdebetalersysteem blijft mogelijk.

Beoordeling

Men kiest voor een vraaggericht systeem, maar met een mandaat als noodzakelijke voorwaarde. Het Vlaams ABVV prefereert een erkenningsregeling, maar ook in dit mandaatsysteem kunnen voorwaarden opgelegd worden conform het SERV-advies, wat hier ook gebeurt. Controle blijft echter belangrijk.

Extra stimulansen voor het bereik van kansengroepen blijven behouden via een bonusfinanciering. De definitie van kansengroepen is wel herzienbaar.

Loopbaanbegeleiding blijft een recht voor alle werknemers. Van de voorgestelde beperkingen (sociale economie, werknemers in opzeg...) wordt afgezien. De drempels blijven laag. Een gesloten enveloppe kan evenwel problemen veroorzaken in de toekomst.

Het financieel plaatje is niet conform het SERV-advies (1100 in plaats van 1200 euro), maar is aanvaardbaar.

philippe.diepvents@vlaams.abvv.be

Strategische overheidssteun hervormd

De Vlaamse regering vormt de strategische investerings- en opleidingssteun (SIOS) om tot strategische transformatiesteun (STS). Het budget blijft 40 miljoen euro.

Er worden nog steeds investerings- en opleidingsprojecten ondersteund, maar dan gelinkt aan een transformatieproject dat de Vlaamse economie versterkt: investeringen in strategische clusters en leadplants, in de internationale doorgroei van innovatiegerichte kmo's, of transformerende investeringen die belangrijke tewerkstelling in Vlaanderen duurzaam verankeren.

De steun wordt opgesplitst in een basissteun volgens de kwaliteit van het project en in een bonussteun voor de creatie van bijkomende tewerkstelling. De basissteun (max. 1 miljoen euro) bedraagt 8% voor investeringen en 20% voor opleidingen. De bonussteun bedraagt maximaal 25% van de basissteun en wordt maar uitgekeerd in functie van de realisatie van de vooropgestelde extra banen.

De Vlaamse regering kan hiervan afwijken voor projecten van uitzonderlijk belang voor

de ontwikkeling van de regionale economie ('superstrategische' steun).

Syndicale aandachtspunten

De pro rata terugvordering van de steun bij een daling van de tewerkstelling blijft behouden, maar de exacte tellingsmethodiek of het statuut van de jobs blijven onduidelijk.

Voor de bonussteun van 25% zal de bijkomende tewerkstelling slechts na 5 (!!!) jaar gerealiseerd moeten worden (investeringen mogen maximaal 3 jaar duren), anderzijds moet die wel een "duurzaam" karakter hebben. De controle hierop zal niet eenvoudig zijn, want een onderneming kan elk jaar een STS-dossier indienen.

Net zoals bij de SIOS moet de onderneming bewijzen de ondernemingsraad ingelicht te hebben over de geplande opleidingstrajecten. Dat is positief, maar het was nog beter geweest indien dit ook zou gelden voor de investeringen. Dit moet opgevolgd worden op bedrijfsniveau.

bart.neyens@vlaams.abvv.be

Regionale elektriciteitsmarkt: oprichten van een consumentenraad

Het voorontwerp van decreet van het Waalse Gewest tot wijziging van het decreet van 12 april 2001 m.b.t. het inrichten van een gewestelijke elektriciteitsmarkt voorziet in de oprichting van een Algemene Raad met volgende opdracht:

- op eigen initiatief of op verzoek van de minister lijnen uitstippelen voor de toepassing van het decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan;
- adviezen formuleren over elke kwestie die de CWaPE (Commission Wallonne pour l'Energie - Waalse energiecommissie) aankaart;
- een discussieforum vormen inzake de doelstellingen en de strategie m.b.t. het Waalse energiebeleid.

De Raad zou uit 22 leden bestaan, aangeduid door de Regering, namelijk:

- 3 vertegenwoordigers van de regionale overheden;
- 4 vertegenwoordigers van de CESW (Conseil Economique et Social de Wallonie - Sociaal-Economische Raad voor Wallonië);
- 2 vertegenwoordigers van de residentiële gebruikers;
- 3 vertegenwoordigers van de steden en gemeenten en 2 vertegenwoordigers van de OCMW's;
- 4 vertegenwoordigers van de producenten;
- 3 vertegenwoordigers van de netwerkbeheerders (plaatselijk transport en distributie);
- 2 vertegenwoordigers van de gas- en elektriciteitsleveranciers;
- 1 vertegenwoordiger van de milieuverenigingen.

Deze samenstelling is een weergave van de samenstelling van het Energiecomité zoals voorzien in het decreet van 12 april 2001 m.b.t. het formuleren van adviezen en aanbevelingen inzake energiekwesties en kwesties van algemeen belang - dit op eigen

initiatief ofwel op verzoek van de regering, van het Waals Parlement of van de CWaPE. Dit comité was echter nooit echt actief omdat de politieke wil ontbrak.

Het project van minister Nollet komt dus in feite neer op het oprichten van een nieuw Energiecomité, maar dat zou qua werking wel eens met dezelfde moeilijkheden te maken kunnen krijgen als het eerste comité. Een consumentenverdediging via een consumentenraad (opgericht in het kader van het ontwerpdecreet dat momenteel ter discussie ligt) zou daarentegen wel aan duidelijke doelstellingen beantwoorden.

De laatste twee jaar werden er immers heel wat raadplegingen georganiseerd rond de toegang tot energie: evaluatie van de sociale maatregelen, progressieve tarifiering, problemen bij verhuur, slimme netwerken, slimme tellers, ...

Deze raadplegingen werden hoofdzakelijk door de CWaPE georganiseerd maar in bepaalde gevallen ook door het kabinet van de minister van Energie.

De consumentenorganisaties werden, in diverse vormen en wisselvallige termijnen, uitgenodigd om aan dit proces deel te nemen. Trouwens, in vergelijking met de leveranciers, de netwerkbeheerders en de producenten beschikken de consumentenvertegenwoordigers, waaronder het Waals ABVV, maar over weinig menselijke en financiële middelen om expertise op te bouwen en om hun stem te doen horen bij de CWaPE en de regering.

De oprichting van een consumentenraad zou structuur geven aan iets wat in Wallonië ontbreekt, namelijk een vast kader voor de vertegenwoordiging van de gebruikers – meer bepaald de zwakke gebruikers – rekening houdend met de diversiteit van de organisaties.

lydie.gaudier@cepag.be

Syndicale universiteit van CEPAG en Waals ABVV

Vrijdag 22 februari 2013

«Travail, précarité, résistances»

De nieuwe arbeidsvormen laten zich vandaag volop voelen: individuele evaluaties, tijdelijke contracten, onderaanneming, permanente herstructureringen, steeds hogere productiviteits- en flexibiliteitseisen, onderling uitspelen van de lonen,... Voor velen is werken synoniem geworden van negatieve gevoelens en zelfs van werkonzekerheid. Een situatie die fysiek en mentaal minder en minder houdbaar wordt.

Hoe kunnen de werknemers daar collectief weerwerk tegen bieden? Hoe kunnen we gestalte geven aan dat weerwerk? En hoe zetten we dit om naar politiek en democratie?

Cepag en het Waals ABVV organiseren over deze vragen een studiedag op 22 februari.

Aan de hand van tussenkomsten en getuigenissen van onderzoekers en vakbondsmilitanten uit diverse sectoren start onze syndicale universiteit een brede analyse en sensibilisering op rond arbeid, arbeidsvoorwaarden en collectief weerwerk tegen de kapitalistische organisatie van de arbeid.

Info & inschrijvingen:
cepag@cepag.be

Programma op: www.cepag.be

Plaats: Espace Solidarité -
rue de Namur, 47 - 5000 Namur

Voor een Europees industrieel project

Ter gelegenheid van zijn 40-jarig bestaan organiseerde het Europees Vakverbond op 28 januari een conferentie over de sociale dimensie van de Europese Unie. Anne DEMELENNE, die deelnam aan een discussie met de voorzitter van het Europees Parlement Martin SCHULTZ, laakte het gebrek aan democratie van de "economic governance" waarbij de regeringen zelfs verplicht worden hun begroting aan de Europese Unie voor te leggen nog vóór ze dit aan hun eigen nationale parlement doen. De algemeen secretaris van het ABVV veroordeelde tevens het feit dat de Europese werknemers steeds meer tegen elkaar worden uitgespeeld. Opnieuw, en zeker in het licht van de ramp die de werknemers van ArcelorMittal treft, pleitte het ABVV voor een Europees industrieel project.

Vakbonden en diplomaten

Donderdag 7 februari waren, in het kader van de "Diplomatieke Dagen", een groot aantal ambassadeurs te gast bij het ABVV. Het was voor het eerst dat een dergelijke bijeenkomst tussen Belgische diplomaten en vakbonden werd georganiseerd.

Rudy De leeuw (ABVV), Marc Leemans (ACV) en Bernard Noël (ACLBV) lichtten de verschillende aspecten van het Europese en internationale syndicale werkveld toe en focusten op de rol van de vakbonden in de ontwikkelingssamenwerking, via steunprojecten wereldwijd. Daarnaast was er ook aandacht voor de socio-economische en syndicaal-politieke Europese en Belgische actualiteit.

Voortgaande op hun vragen en reacties waardeerden de diplomaten het vakbondsinitiatief ten zeerste. Deze activiteit is dus zeker ook in 2014 voor herhaling vatbaar.

■ EUROPA

Als we nu eens de automatische indexering in heel Europa invoerden?

Op 1 februari organiseerde het Comité Werkgelegenheid van de EU een vergadering met de sociale gesprekspartners over de loonevolutie. Het Europees Vakverbond, de Europese vakbondsfederaties en talrijke nationale vakbondsorganisaties – waaronder het ABVV – waren aanwezig. Het was in de eerste plaats de gelegenheid om het standpunt van de vakbonden te herhalen. Over de lonen op Europees vlak discussiëren en standpunten uitwisselen is geen probleem, maar het moet wel duidelijk zijn dat het loonbeleid en de loonvorming op nationaal vlak gestalte krijgen en wel in volle autonomie onder de sociale partners. Daarom betreurden de vakbondsvertegenwoordigers ten eerste een aantal interpretaties in de discussienota van de Europese Commissie waar zij het heeft over het toezien op de gevolgen van de loonvormingsystemen en meer bepaald de indexeringsmechanismen.

In naam van de Belgische vakbonden nam het ABVV het woord om de voordelen van onze automatische loonindexering toe te lichten. In maart 2011, nog geen twee jaar geleden dus, verklaarde Europees Commissaris Oli REHN aan de Belgische pers dat hij van Guy

VERHOFSTADT een lange uiteenzetting over de automatische loonindexering in België ontvangen had, die erg intelligent in elkaar stak. En de journalist voegde eraan toe dat de commissaris "een echte liefdeskreet slaakte voor de Belgische loonindexering". Het is trouwens een feit dat de automatische indexeringssystemen die in ons land bestaan, voldoende gediversifieerd zijn om geen grote macro-economische schokken op de inflatie te veroorzaken.

Bovendien is een dergelijk mechanisme niet nefast voor de werkgelegenheid, zoals sommigen stellen. De automatische indexering verhinderde niet dat er in België meer banen gecreëerd werden dan in de drie buurlanden.

Het ABVV stelde dan ook voor dat de Commissie de mogelijkheid zou onderzoeken om, met respect voor de nationale overlegmodellen, een dergelijk mechanisme veralgemeend in te voeren, teneinde de gezinsconsumptie op te krikken omdat het herstel van de binnenlandse vraag een essentiële factor is voor de relance van de economische activiteit na vijf jaar crisis.

raphael.lamas@abvv.be

■ INTERNATIONALE RELATIES

Kwalitatieve verandering door nieuwe vormingsmethode

«Vroeger, toen ik les begon te geven, dacht ik dat de cursisten niets wisten, dat ze geen enkele kennis bezaten. Toen ik de studiekringmethode leerde, raakte ik ervan overtuigd dat de cursisten wel degelijk een zekere kennis bezaten. Zelfs de meest timide cursisten van de klas hadden argumenten om de lessen vooruit te helpen. Bovendien kon ik dankzij die methode efficiënter lesgeven. Vandaag noemt de prefect mij de animator».

Deze getuigenis van Felly MUSEKETI, militant en lesgever in de Democratische Republiek Congo, geeft uitstekend de kwalitatieve verandering weer sinds het ABVV in de DRC een partnerschap uitgebouwd heeft in het kader van het PANAF-samenwerkingsprogramma met de Zweedse vakbonden LO & TCO. We zijn afgestapt van de traditionele syndicale vorming en onderwijzen nu de militanten op de werkvloer. Een tiental werknemers komt bijeen in een studiekring, wanneer en waar dat kan, om te discussiëren over een

syndicaal thema of over problemen op de werkvloer. De onderwerpen worden ingeleid door een animator die erop toeziet dat alle deelnemers een bijdrage kunnen leveren en samen een oplossing aanreiken.

Deze participatieve onderwijsmethode is niet alleen goedkoop, maar laat ons ook toe om een groot aantal militanten te bereiken, in tegenstelling tot vroeger. Bovendien zorgt zij ervoor dat onze drie syndicale partners op het terrein kunnen bouwen aan de syndicale eenheid. Op die manier gaan we de vakbondsversnippering (ongeveer 450 geregistreerde vakbonden in de DRC) tegen die de sociale actie fel belemmert. Tot slot is de methode ook een ontvoogdingsinstrument, zowel voor de werknemers als voor de organisaties, die dan in staat zijn zelf dergelijke acties op te zetten zonder nog van buitenlandse hulp afhankelijk te zijn.

laurent.atsou@abvv.be